

Konstenheten

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-11-11

Diarienummer:
KUN 2014/875

Handläggare:
Torunn Skoglund

Konstprogram för Danderyds sjukhus, nya vårdavdelningar

1 Ärendet

Konstprogrammet för Danderyds sjukhus, nya vårdavdelningar föreläggs kultur-
turnämnden för godkännande.

2 Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden besluta

att godkänna konstprogrammet för Danderyds
sjukhus, nya vårdavdelningar.

3 Bakgrund

Konstenheten vid kulturförvaltningen har upprättat konstprogram för Dande-
ryds sjukhus, nya vårdavdelningar. Konstprogrammet styr arbetet med den
konstnärliga gestaltningen och anger preliminär disposition av konstanslaget
om 3,3 mnkr.

4 Kulturförvaltningens synpunkter

De konstprogram som upprättas för de olika byggprojekt där det finns ett
konstanslag är viktiga styrdokument för arbetet med den konstnärliga gestalt-
ningen. I enlighet med kulturnämndens beslutsordning fastställer kultur-
nämnden konstprogram i projekt med konstanslag över 750 tkr.

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Elisabeth Wengström
Enhetschef

PROGRAM FÖR KONSTNÄRLIG GESTALTNING
VÅRDAVDELNINGAR, ETAPP 1
DANDERYDS SJUKHUS

Konstprogram

Programmet är framtaget i syfte att förmedla en övergripande ambition för konstnärliga insatser vid Danderyds sjukhus, nya vårdavdelningar i etapp 1 samt att på en mycket generell nivå peka på strategiska platser och sammanhang där konstnärlig gestaltning blir värdefull.

Etapp 1 innefattar två nya vårdavdelningar för Rehab (by 38 och 39) och två nya vårdavdelningar för Infektion (by 07) samt en vårdavdelning som är generell (by 07).

Bakgrund

I enlighet med Framtidsplanen planeras för en ny akutvårdsbyggnad på Danderyds sjukhus. I samband med detta behöver sjukhuset utöka antalet vårdplatser med ytterligare 52 platser. Detta innebär ombyggnationer på flertalet platser spridda i olika byggnader inom sjukhusets område och kommer att göras i fyra etapper.

Planeringen för konsten sker i dialog med husarkitekt, representanter för sjukhuset och projektledare från Locum.

Konstanslag

Konstanslag för etapp 1 är fastställt men det kvarstår att göra avdrag för värdet på den befintliga konst som man vill ta med sig in i de nya lokalerna. Vad gäller kringkostnader förutsätts att konstanslaget endast belastas med den tilläggskostnad som uppstår i förhållande till det som ändå skulle genomföras på platsen.

Konstanslaget kommer att avse dels platsanknuten konst i uppdragsform dels konst som köps in för att placeras inom byggnaderna.

Detaljerat konstprogram

Ett detaljerat konstprogram samt påföljande uppdragsbeskrivningar kommer att utarbetas av projektledare och konstkonsult från kulturförvaltningen i samråd med hus- och inredningsarkitekter.

Konstuppdragen utlyses och fördelas enligt landstingets praxis och urvalet av konstnärer följer en transparent och väldokumenterad process. Såväl skissuppdrag till en vald konstnär som parallella skissuppdrag till flera konstnärer kan förekomma. De färdiga verk som kommer att köpas in från gallerier m.m. ska omfattas av samma omsorg som präglar arbetet med den uppdragsbaserade konsten och placeras utifrån övergripande riktlinjer. I vissa fall kan äldre befintliga verk tillföra en konstnärlig och historisk spännvidd.

Det är självklart att beakta mångfalds- och genusaspekter vid val av konstnärer.

Arbetsgrupp

Arbetsgrupper är bildade vars uppgift är att ta ställning till ett detaljerat konstprogram samt framtagna förslag på konstnärer för skissuppdrag och där- efter inlämnade skissförslag. Dessa grupper skall bestå av projektledare från kulturförvaltningen, konstkonsult, representanter för verksamheten, hus- och inredningsarkitekter samt representanter för projektledning och förvaltning från Locum.

Samarbete

När det gäller den konstnärliga gestaltningen generellt är ett samarbete med arkitekt och andra aktörer nödvändigt och viktigt. I samråd med arkitekt bör vissa platser identifierats där ett tätare och mer formaliserat samarbete är önskvärt i ett tidigt skede. Färgsättning av de olika miljöerna kan vara exempel på ett sådant möjligt samarbete. Genom helhetslösningar och att låta konsten ta tydliga grepp ges karaktär till innemiljöerna. Detta förutsätter att samsarbetsformer, ansvarsfördelning och finansiering tydligt definieras i projektet.

Vision

En god förståelse för de speciella omständigheter som kännetecknar de olika verksamheterna är avgörande i arbetet med den konstnärliga gestaltningen. Patienter och anhöriga är ofta i en sårbar och stressad situation och därför är det viktigt att den gestaltade miljön förmedlar lugn och omsorg.

Här bidrar konsten till att skapa estetiskt genomtänkta miljöer där patienten sätts i fokus. Den för in ett personligt tilltal, engagerar och stimulerar samt erbjuder rum för lugn och reflektion. En känsla av trygghet och omhändertagande kan påskynda tillfrisknande och det är just dessa mjukare värden som är konstens stora potential. Den ska också bidra till en god arbetsmiljö och fungera som ett stöd för anhöriga.

I en miljö som präglas av såväl väntan som intensitet kan den konstnärliga gestaltningen vara snabbt avläsbar eller kräva tid beroende på plats och situation.

Genom mångfalden av konstnärliga uttryck och tekniker skapas ett kulturellt innehåll som skänker delaktighet till de människor som vårdas, vistas och verkar i sjukhuset. Konsten kan också ha en viktig orienterande funktion i en komplex vårdmiljö.

Det konstnärliga arbetet ska bygga på bärande idéer och väl genomförd gestaltning. Ambitionen är att se avdelningen som en helhet utan att förlora närheten till de enskilda sammanhangen. Storskalighet kan samtidigt erbjuda detaljrikedom.

De konstnärliga insatserna bidrar till att forma den inre miljön som möter personal, patienter och anhöriga. Konsten medverkar till att ge avdelningarna karaktär.

Befintlig konst

Befintlig konst kommer att tas om hand på lämpligt sätt och ett urval kommer eventuellt att kunna återplaceras som ett komplement till beställd och nyinköpt konst. Beståndet ses över och vid behov anlitas konservator och ramma-kare.

Analys av platser för konstnärlig gestaltning

Arbetet med att lokalisera platser för konstnärlig gestaltning utgår från verksamheten med dess flöden och tempon, avdelningarnas rumsligheter och övergripande struktur. Ingående analyser av platser och möjligheter krävs.

I planeringen av den inre miljön bör den konstnärliga gestaltningens rumsliga dimensioner beaktas på så sätt att mark, golv, vägg, tak, glasade ytor etc. kan inbegripas i de konstnärliga uppdragen och på så vis bidra till avdelningens karaktär och identitet.

Platser lämpliga för konstnärlig gestaltning är vanligtvis de centrala och mer allmänna delarna som möter patienter och anhöriga när de kommer till avdelningen så som hisshall, reception, dagrum och korridorer. En noggrann analys av varje enskild avdelning är nödvändig för att möta de behov som finns just där. I de miljöer där patienterna vistas enbart på sina rum bör övervägas om de konstnärliga satsningarna ska göras just där.

Möjliga uppdrag

I samråd med arkitekt, projektledare på Locum, representant för DSAB och representanter från verksamheterna för respektive avdelning har vi kommit fram till möjliga platser för uppdrag. Prioriteringar mellan de föreslagna platserna kan komma att bli nödvändig.

Rehab i by 38 och 39, plan 3.

Idéer :

- Konst på täta väggar, glas- och stålpartier på båda sidor om avdelningens kärna/mittparti samt i golv. Öppnar för stor frihet i hur man konstnärligt kan angripa platsen.
- Konst på täta väggar i de två gångbroarna mellan by 38 och 40.
- Konst på tät vägg i Gymrummet R-921.

Infektion i by 07, plan 6 och 7.

Idéer:

- Skulptur på terrass.

- Konst i och runt expedition samt i central korridor på respektive plan. Möjligt att arbeta på vägg och i golv.
- Konst på glasade partier i patientrummen.

Generell vårdavdelning i by 07, plan 8.

Idéer:

- Konst i och runt central expedition samt i central korridor. Möjligt att arbeta på vägg och i golv.
- Konst i och runt de två små expeditionerna. Möjligt att arbeta på vägg och i golv.
- Konstnärligt bearbeta det glasade partiet mellan expedition och dagrum.

Budget

Den totala budgeten för vårdavdelningar, etapp 1 är 3 300 000 sek. Denna summa ska fördelas på ett lämpligt sätt mellan de fem avdelningarna. Värdet av befintlig konst ska dras från anslaget. Anslaget kommer att fördelas på uppdrag, inköp av färdiga verk, konsultarvoden, byggföljtkostnader och reserv.

Sammanfattning

Programmet anger en riktning för den konstnärliga gestaltningen och betonar vikten av en god förståelse för verksamhetens komplexitet och miljöns utformning. Avsikten är att konstprogrammet skall utgöra den grund som behövs för att möjliggöra en mångfald av konstnärliga uttryck och idéer. Konsten ska framförallt fylla sin roll att vara just konst och därmed bidra till en attraktiv och mänsklig sjukhusmiljö.

Kort beskrivning av arbetsprocessen med konst

Samla information om projektet

- Arkitektur
- Verksamhet/hyresgäst
- Funktioner
- Genomströmning
- Ekonomiska förutsättningar
- Tidplaner

Föra dialog med projektgruppen kring övriga miljögestaltningar som färgsättning, ljussättning, skyltning och inredning.

- Bildpresentation för projektgruppen/verksamhetsrepresentanter.
- Formulera konstprogram och identifiera platser för konst i samråd med projektgruppen.
- I arbetet ge förslag på konst av hög kvalitet såväl konstnärligt som tekniskt och materialmässigt samt av kvalitets skäl beakta genus- och mångfaldspekter.
- Utlysning av gestaltungsuppdrag.
- Utifrån intresseanmälningarna, ta fram en handfull förslag på konstnärskap som kan vara aktuella för platsen.
- Presentera förslag till konstnärer för skissuppdrag i konstenhetens projektledargrupp och i projektgrupp/verksamhetsrepresentanter.
- Om skissförslag godkänns, upprätta avtal med konstnärer om utförande.
- Göra beställningar av färdiga verk inköpt på gallerier m.m.
- Utarbeta plan för underhåll, drift och vård av konsten.
- Följa upp konstnärernas arbeten, organisera, samordna genomförande och se till att konsten kommer på plats enligt plan.

Enligt avtal för uppdrag skall konstnärer lämna underhålls- och skötselbeskrivningar samt miljöchecklista för utförda konstverk. Konsten skall hålla över tid, det gäller såväl visuellt som materialmässigt, tekniskt och funktionellt.

Information och pedagogik

Ta fram informationsmaterial om projektets konst

- För konstfaktablad
- För webb